

Läckage och oförståelse

Drygt två veckor har förflutit sedan *Helsingin Sanomat* (18.1.2015) publicerade nyheten om att det råder oenighet inom vår utrikespolitiska ledning. Enligt tidningens ledarskribent Kari Huhta gällde tvisten huruvida landets luftstridskrafter bör delta i övningar i Estland tillsammans med amerikanskt flygvapen. President Niinistö och utrikesminister Tuomioja skulle ha förhållit sig avvaktande till ett deltagande medan statsminister Stubb och försvarsminister Haglund skulle ha förordat det.

Vad som egentligen sades på presidentens och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministermöte är oklart. Klart är dock att de som läckte ut uppgiften vill blotta att vår utrikespolitiska ledning är villrådig om hur mycket Finland bör akta sig för Rysslands irritation över dylika flygövningar. Varför? Ja, kanske för att de vill att Finlands sedan mitten av 1990-talet bedrivna nära samarbete med Nato just nu bör hålla extra låg profil. Eller tvärtom, kanske de ser statsledningens motsträvighet som ett hinder för andra just nu pågående synkroniseringar med Nato.

Det är inget märkligt med att vår utrikespolitiska ledning noggrant överväger hur man ska hantera den inofficiella alliansen med Nato. Det som dock är ytterst allvarligt är att dessa meningsskiljaktigheter läcker ut i offentligheten. Det är inte alls bra att vår säkerhetspolitik framstår som ängslig och vacklande. Dessutom förstärker läckaget diverse misstankar om att vi har en riskabelt tvetydig grundlag. Enligt paragraf 93 leder presidenten utrikespolitiken i samråd med regeringen. Men tänk om parterna är oense när något riktigt allvarligt står på spel och besluten borde fattas snabbt och entydigt.

I väntan på en tryggare grundlag kan det vara värt att fundera på varför så många inflytelserika ester låter förstå att Finland har en alldeles för naiv och undfallande inställning till Ryssland. En del av dessa förklenande utfall bottnar utan tvekan i en medveten strävan att locka Finland med som fullvärdig medlem i Nato. Vore jag est skulle jag också önska att Nordeuropas enda trovärdiga värnpliktsarmé och Hornet-armada stod på min sida om ryssen skulle råka gå över bäcken.

Men visst finns det också ester som är uppriktigt konfunderade över Finlands lågmälda Natorelation och kommunikativa hållning till Ryssland. Mycket talar för att denna oförståelse bottnar i våra länders totalt olika upplevelser av andra världskriget. I Finland råder det inget tvivel om att medborgarna är beredda försvara sitt land om det attackeras. Därför har vi råd att avvakta och vara lyhörda gentemot Ryssland samtidigt som samarbetet med Nato har sin gilla gång. I Estland inser däremot många av nog så begripliga skäl att allting skulle falla ihop som ett korthus om Nato inte kommer till undsättning. Därför vill esterna vara extra tydliga med sitt Natomedlemskap och misstolkar lätt Finlands stumhet som rädsla.

Henrik Meinander, HBL 4.2.2015